

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να χωρίσετε τις παρακάτω προτάσεις σε δύο τμήματα, μία ονοματική και μία ρηματική φράση:

- Το ύψος του κτιρίου ήταν πολύ εντυπωσιακό.
- Οι υπάλληλοι του Δήμου μάζεψαν τα εγκαταλελειμμένα ζώα.
- Κάηκε το δάσος, ο πνεύμονας της πόλης μας.
- Το ένα στα δέκα Ελληνόπουλα είναι παχύσαρκο.

2. Να αναγνωρισθούν συντακτικά οι υπογραμμισμένοι όροι (υποκείμενο, άμεσο αντικείμενο, έμμεσο αντικείμενο, κατηγορούμενο, προσδιορισμός σε γενική):

- Η υπογραφή θεωρείται γνήσια.
- Οι κάτοικοι του χωριού ανοίγουν τα παράθυρα των σπιτιών.
- Ο κατηγορούμενος αποδείχτηκε ένοχος.
- Η επιφάνεια του νερού γυαλίζει σαν κρύσταλλο.
- Η φύση γύρω μας φαίνεται ήρεμη.
- Η Μαρία είπε το μυστικό της στην Ειρήνη.
- Η κατάσταση παραμένει ίδια.
- Η καθηγήτρια της γλώσσας έδωσε στα παιδιά τις ασκήσεις.
- Διορίστηκε καθηγητής στην Αγία Βαρβάρα.

3. Να σχηματίσετε με καθεμία από τις παρακάτω λέξεις δύο προτάσεις. Στην μία πρόταση η λέξη να χρησιμοποιείται ως υποκείμενο και στην άλλη ως αντικείμενο: μάθημα / διατροφή / υπολογιστής / δώρο / μυστικό

4. Να σχηματίσετε με καθεμία από τις παρακάτω λέξεις δύο προτάσεις. Στην μία πρόταση η λέξη να χρησιμοποιείται ως υποκείμενο και στην άλλη ως κατηγορούμενο: πόλη / πλούσιος / μαθητής / νέοι / πρόεδρος

5. Με βάση τις παρακάτω προτάσεις να εντοπίσετε όλα όσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως επιθετικοί προσδιορισμοί:

α. Επίθετο

β. Μετοχή

γ. Αντωνυμία

δ. Αριθμητικό

ε. Ουσιαστικό (συνήθως δηλώνει ηλικία ή εθνικότητα)

στ. Γεωγραφικός όρος

ζ. Εμπρόθετο ουσιαστικό

η. Έναρθρο επίρρημα.

- Με κέρασαν λευκό κρασί.
- Αυτή τη χαρά δεν ένιωσα ποτέ ξανά στη ζωή μου.
- Το σχολείο μας επισκέθηκαν δύο σύμβουλοι παιδαγωγικών θεμάτων.
- Οι παντρεμένοι στρατιώτες υπηρετούν λιγότερο.
- Γριά γυναίκα και φέρεται έτσι!
- Ο Πηνειός ποταμός περνά από τα Τέμπη.
- Οι Έλληνες αθλητές διακρίθηκαν στους Ολυμπιακούς Αγώντες παίρνοντας μετάλλια.
- Ανέβηκε στον πάνω όροφο.
- Ήταν άνθρωπος με γνώση.

6. Να σχηματίσετε με καθεμία από τις παρακάτω λέξεις δύο προτάσεις. Στην μία πρόταση η λέξη να χρησιμοποιείται ως επιθετικός προσδιορισμός και στην άλλη ως κατηγορούμενο:
περήφανος / γαλήνιος / έρημος / τελευταίος / ψύχραιμος

7. Να υπογραμμίσετε τα επίθετα στα παρακάτω κείμενα:

α. Η ζωή στην πόλη διαφέρει πολύ από τη ζωή στο χωριό. Στην πόλη οι άνθρωποι, επειδή έχουν περισσότερες υποχρεώσεις, είναι πιο βιαστικοί και πιο αγχώδεις απ' ό,τι στο χωριό. Λόγω του ότι στις πόλεις κατοικούν πολλοί άνθρωποι που δεν γνωρίζονται μεταξύ τους, είναι φυσικό οι άνθρωποι να είναι πιο επιφυλακτικοί και μερικές φορές πιο καχύποπτοι από τους ανθρώπους του χωριού, όπου η ζωή είναι πιο φυσική, πιο ήρεμη και πιο υγιεινή. Στην πόλη ωστόσο οι κάτοικοι έχουν περισσότερες αγαθά και περισσότερες ευκαιρίες και δυνατότητες για ψυχαγωγία και μόρφωση. Καθώς όμως στις πόλεις συγκεντρώθηκαν πολλοί άνθρωποι, πολλά προβλήματα, όπως αυτά της ανεργίας και της εγκληματικότητας, γίνονται με το πέρασμα των χρόνων συχνότερα και οξύτερα.

β. Όταν έρχεται η θεία Μαίρη στο σπίτι μας, νιώθω μεγάλη χαρά, γιατί η θεία είναι μια γυναίκα με ευγενικό πρόσωπο, που τη χαρακτηρίζει η απλότητα και η τρυφερότητα. Με τα έξυπνα αστεία της δημιουργεί μια ευχάριστη ατμόσφαιρα. Το αυθόρμητο γέλιο της γεμίζει όλο το σπίτι. Η θεία έχει ακόμα ένα μεγάλο χάρισμα. Μας παρατηρεί με το εκφραστικό βλέμμα της και μαντεύει τη διάθεσή μας. Γι' αυτό, αν κανείς μας έχει κάποιο πρόβλημα, σ' αυτήν το εμπιστεύεται και ξέρει ότι θα βρει συμπράσταση και στοργή.